

SOCIOLOGIJA- prva pisana provjera znanja 3. razredi

SOCIOLOGIJA- ZNANOST O DRUŠTVU, str. 8. - 13., 22. - 24.

- sociologija- definicija, soc. imaginacija, znanost- empirijska i teorijska djelatnost, sociološki pogled na društvo, sociologija i ostale društvene znanosti, Gemeinschaft i Gesellschaft (F. Tönnies), sociološki nominalizam i realizam

NASTANAK SOCIOLOGIJE- FILOZOFSKO SHVAĆANJE DRUŠTVA, str. 30. - 34.

- Aristotel, Platon, Hobbes, Rousseau, Montesquieu, Ferguson (društvo i država, zoon politikon, prirodno stanje, društveni ugovor), društveni procesi 18. - 20. st. (modernost, dva kulturna pokreta, dvije revolucije, urbanizacija, religija, znanost)

OSNIVAČI SOCIOLOGIJE, str. 35. - 40.

- A. Comte- otac sociologije, socijalna fizika (soc. statika i dinamika), pozitivizam, pojedinac i društvo, zakon o tri stadija razvoja društva (objašnjenje- što se promatra, općenito i što karakterizira pojedini stadij)
- H. Spencer- sličnost društva i biološkog organizma, militarističko i industrijsko društvo, preživljavanje najsposobnijih, socijalni darvinizam
- K. Marx- historijski materijalizam, društvene klase (kapitalisti i radnici), otuđenje (alijenacija), teorija revolucije
- E. Durkheim- društvene činjenice (primjer, str. 15.), tipovi samoubojstva (str. 15.), društvena solidarnost (mehanička i organska), anomija i primjer
- M. Weber- društveno djelovanje (akcija), stav prema pozitivizmu, idealni tip, tri tipa legitimne vlasti (str. 223.), racionalizacija

MIKROSOCIOLOGIJA I MAKROSOCIOLOGIJA, str. 16. - 17.

- mikrosociologija i makrosociologija- objašnjenja i primjeri

TEORIJSKE PERSPEKTIVE U SOCIOLOGIJI, str. 40. - 44.

- teorijske perspektive u sociologiji- objašnjenje, tri perspektive (funkcionalizam i konfliktna- makro, interakcionistička- mikro)
- funkcionalizam- strukturalni funkcionalizam, predstavnici (Spencer, Durkheim, Parsons, Merton), vrijednosni konsenzus, manifestno i latentno (primjeri, str. 21.), prednost i nedostatak perspektive
- konfliktna perspektiva- što naglašava, K. Marx (začetnik), suvremeni konfliktni teoretičari (područja društvenog života u kojima nalaze konflikte), prednost i nedostatak
- interakcionistička perspektiva- odnos pojedinca i društva, predstavnici (M. Weber, G. H. Mead), prednost, nedostatak

ISTRAŽIVANJE DRUŠTVENIH POJAVA, str. 295. - 304., str. 24. - 25.

- etos znanosti- objašnjenje, paradigma, znanstveno istraživanje, hipoteza, varijabla (nezavisna i zavisna), uzročnost (kauzalnost), korelacija, dva pristupa u istraživanju društvenih pojava (kvantitativni i kvalitativni)
- glavne metode u sociološkim istraživanjima:
 - anketa- objašnjenje, populacija, uzorak, reprezentativnost uzorka, dva sredstva (upitnik i intervju)
 - promatranje- tri vrste promatranja, Hawthorne učinak, primjeri
 - analiza postojećih podataka- tri vrste (razlikovati), primjeri
 - eksperiment- terenski eksperiment, eksperimentalna i kontrolna grupa, Hawthorne učinak
- vrste socioloških pitanja- obilježja i forma pitanja, primjer (znati postaviti soc. pitanje)

KULTURA, str. 50. - 77.

- kultura- definicija, tri skupa fenomena, materijalna i nematerijalna kultura (primjeri), društvo i kultura (razlika pojmova), opće značajke kulture, tri procesa kulturne promjene (inovacija, difuzija, gubljenje kulturnih obrazaca)
- komponente kulture- *simboli* (razlika simbola i znaka i primjeri), *jezik, norme* (folkways, mores, tabu, zakoni- objašnjenje i primjeri), *vrijednosti, rituali* (objašnjenje i vrste rituala- rituali solidarnosti i rituali prijelaza i primjeri)
- kulturne univerzalije i primjeri
- etničke grupe, obilježja, etnicitet
- razlike među kulturama: *etnocentrizam*- objašnjenje, pozitivne i negativne posljedice, *kulturni relativizam*- objašnjenje
- razlike unutar kulture: *subkultura*- objašnjenje, društvene karakteristike oko kojih se stvaraju subkulture, odnos prema dominantnoj kulturi, primjeri
 - kontrakultura*- objašnjenje, odnos prema dominantnoj kulturi, primjeri
- vrste kulture- obilježja pojedinih vrsta kulture, razlika masovne i popularne kulture
- marksistički teoretičari o masovnoj kulturi- ideologija, frankfurtska škola, masovna društva, kulturna industrija i njezin cilj
- pozitivno gledište na popularnu kulturu- aktivan odnos, bricolage, kulturna homogenizacija, globalizacija, kreolizacija
- moderna i postmoderna kultura- razlika